

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

ЦЕНТАР ЗА ПОСЕБНУ КОНТРОЛУ – AML

**АНАЛИЗА ОДГОВОРА БАНАКА НА
ДОСТАВЉЕН УПИТНИК О
АКТИВНОСТИМА БАНКЕ ИЗ ОБЛАСТИ
УПРАВЉАЊА РИЗИКОМ ОД ПРАЊА
НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА
ЗА ПРВО ТРОМЕСЕЧЈЕ 2019. ГОДИНЕ**

Јул 2019.

Уводне напомене

Народна банка Србије, у оквиру надзора пословања банака, посредно прати и анализира активности банака у области управљања ризиком од прања новца и финансирања тероризма и најмање једном годишње анализира податке из Упитника о активностима банке у области управљања ризиком од прања новца и финансирања тероризма (у даљем тексту: Упитник). Народна банка Србије бави се анализом Упитника од 2006. године. Упитници су мењани и прилагођавани, као последица доношења Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма (у даљем тексту: Закон) и Одлуке о смерницама за процену ризика од прања новца и финансирања тероризма („Службени гласник РС”, бр. 13/2018 и 103/2018), коју је донела Народна банка Србије. Након извршене Националне процене ризика од прања новца и финансирања тероризма у 2018. години, сачињен је нови упитник. Ажурирање Упитника имало је за циљ да даље унапреди приступ заснован на процени ризика у вршењу надзора активности банака у области управљања ризиком од прања новца и финансирања тероризма.

Питања у Упитнику груписана су у дванаест целина:

Део I: Општи подаци о банци;

Део II: Подаци о странкама;

Део III: Структура странака по процењеном степену ризика;

Део IV: Структура странака по примењеним радњама и мерама познавања и праћења странке;

Део V: Подаци о трансакцијама и производима;

Део VI: Поверавање послова који се односе на радње и мере познавања и праћења странке трећем лицу;

Део VII: Кореспондентски односи;

Део VIII: Корпоративно управљање (у делу информационог система у вези с ризиком од прања новца и финансирања тероризма);

Део IX: Обука запослених;

Део X: Организациона структура;

Део XI: Достављање интерних извештаја овлашћеном лицу за спречавање прања новца и финансирања тероризма;

Део XII: Интерна ревизија и унутрашња контрола.

Основни циљеви сачињавања анализе података из Упитника јесу: редовно сагледавање стања у процесу препознавања, мерења и управљања ризиком од прања новца и финансирања тероризма у целокупном банкарском систему ради правовременог препознавања

области које могу указати на повећање изложености ризику од прања новца и финансирања тероризма; посредно праћење ефикасности и адекватности успостављеног система управљања ризику од прања новца и финансирања тероризма у целокупном банкарском систему и препознавање могућих недостатака у оквиру система управљања ризику; благовремено указивање банкама на потенцијалну изложеност ризику од прања новца и финансирања тероризма.

Ова анализа извршена је на основу података за период јануар–март 2019. године, које су банке доставиле Народној банци Србије, тако да су могућа извесна одступања у изнетим подацима, који имају првенствено аналитички карактер. У периоду обухваћеним овом анализом, у банкарском сектору Србије пословало је 27 банака.

Садржај:

I. Основна запажања	4
II. Општи подаци о банкама	5
III. Подаци о странкама	6
IV. Структура странака по процењеном степену ризика	9
V. Структура странака по примењеним радњама и мерама познавања и праћења странке	11
VI. Подаци о трансакцијама и производима	12
VII. Поверавање послова који се односе на радње и мере познавања и праћења странке трећем лицу	15
VIII. Кореспондентски односи	15
IX. Корпоративно управљање	16
X. Обука запослених	17
XI. Организациона структура	17
XII. Достављање интерних извештаја овлашћеном лицу	18
XIII. Интерна ревизија и унутрашња контрола	18

I. Основна запажања

Према извршеној анализи, изложеност банака ризику од прања новца и финансирања тероризма на средњем је нивоу, као и у раније анализираним периодима. Наведеном ризику банке су изложене због величине сектора и разгранате мреже, броја и врсте странака, као и броја извршених трансакција.

На дан 31. марта 2019. године, 27 банака је успостављало пословни однос са странкама, а у поређењу с претходним анализираним периодом, бројеви локација на којима се могао успоставити пословни однос са странком и локација на којима су се могле извршити готовинске трансакције незнатно су се променили. Укупан број странака на дан 31. марта 2019. износио је 11.953.946, од чега је 11.169.401 физичко лице (76.787 односи се на нерезиденте), 395.921 правно лице (5.225 односи се на нерезиденте) и 388.624 предузетника. У посматраном периоду извршено је преко 107 милиона безготовинских трансакција и преко 33 милиона готовинских трансакција.

Када је реч о предузимању мера за управљање и контролу ризика од прања новца и финансирања тероризма у периоду 1. јануар – 31. март 2019, на основу анализе података достављених Упитником, дошло се, између осталог, до следећих запажања:

- Све банке су успоставиле сопствене системе за управљање ризику од прања новца и финансирања тероризма примењујући приступ заснован на процени овог ризика, узимајући у обзир и резултате Националне процене ризика од прања новца;

- Софтвер за праћење трансакција и странака ради откривања сумњивих трансакција и лица користи 26 од 27 банака, док је једна банка у процесу увођења софтвера;

- Свих 27 банака се изјаснило да примењује листу индикатора за препознавање сумњивих трансакција у вези с прањем новца и листу индикатора за препознавање сумњивих трансакција у вези с финансирањем тероризма, објављене на сајту Управе за спречавање прања новца (у даљем тексту: Управа), као и листе означених лица, донете од стране Савета безбедности Уједињених нација и других међународних организација у којима је Република Србија члан;

- Услед немогућности спровођења радњи и мера познавања и праћења странке, 13 банака је прекинуло односе са 36.550 странака у периоду 1. јануар – 31. март 2019;

- Због тога што у периоду 1. јануар – 31. март 2019. није било могуће да се изврше радње и мере познавања и праћења странке, 15 банака је у 8.247 случајева одбило понуду да успостави пословни однос и/или да изврши трансакцију;

- Могућност да повери вршење појединих радњи и мера познавања и праћења странке трећем лицу у складу са Законом искористило је осам банака у целокупном банкарском сектору;
- У последњој години дана 25 банака је извршило ревизију спречавања прања новца и финансирања тероризма, а две банке које то нису учиниле извршиле су ревизију 2015. и 2016. године. У 23 банке ревизијом су утврђени недостаци и дати су рокови за њихово отклањање;
- У последњој години дана 26 банака је извршило унутрашњу контролу спречавања прања новца и финансирања тероризма, а једна која то није учинила последњи пут је извршила контролу у трећем и четвртном тромесечју 2017. године. Унутрашњим контролама 25 банака је идентификовало неправилности и дати су рокови за њихово отклањање;
- Све банке су се изјасниле да су своје запослене упознале с последицама непримењивања закона и процедура, као и с налазима контрола управљања ризиком од прања новца и финансирања тероризма, а на дан 31. марта 2019. године, 11.631 запослен је успешно завршио обуку.

II. Општи подаци о банкама

На дан 31. марта 2019. године, у Републици Србији 27 банака је имало дозволу за рад Народне банке Србије. Према достављеним одговорима, банке успостављају пословни однос са странком на 2.313 локација у оквиру пословне мреже целокупног банкарског сектора, која се састоји од 745 филијала, 424 експозитуре, 13 регионалних центара и три канцеларије за стамбене кредите. Шест банака пословни однос са странком може да успостави на до десет локација, шест банака на 11–50 локација, осам банака спада у групу код којих се пословни однос може успоставити на 51–100 локација, пет банака успоставља пословни однос са странком на 101–200 локација и две банке пословни однос могу да успоставе на преко 200 локација. У банкарском сектору, готовинска трансакција може се извршити на 4.381 локацији, при чему шест банака спада у групу оних које имају до десет таквих локација, пет банака је у групи које имају 11–50 таквих локација, десет банака обавља готовинске трансакције на 51–100 локација, две банке имају 101–200, а четири банке преко 200 таквих локација.

На дан 31. марта 2019. године, у банкарском сектору било је 22.712 запослених, док је број запослених који непосредно обавља послове у вези са странкама и трансакцијама износио 13.249, што је 58,33% укупног броја запослених. На основу анализе кретања укупног броја запослених, може се закључити да је и у овом анализираном периоду настављен тренд смањења броја запослених, тако да је на крају марта

2019. године укупан број запослених мањи за 157 него на крају децембра 2018. године. На нивоу банкарског сектора, просечан број странака по запосленом који непосредно обавља послове у вези са странкама и трансакцијама износи 902. Просечан број странака банке по запосленом мањи је за 28 него на дан 31. децембра 2018. године.

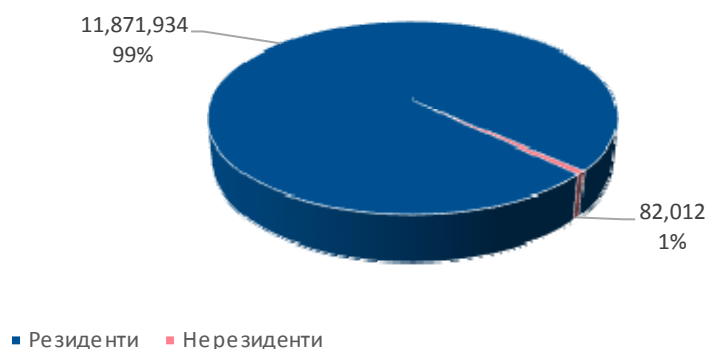
III. Подаци о странкама

На дан 31. марта 2019. године, укупан број странака у целокупном банкарском сектору износио је 11.953.946, што, посматрано у односу на последњи анализирани период (стање на дан 31. децембра 2018. године), представља смањење за 516.962, изражено у апсолутном износу.

У банкарском сектору, у односу на последњи анализирани период, није било значајне промене у структури странака по резидентности. Укупан број резидената износио је 11.871.934, сачињавајући око 99,31% укупног броја странака, док је нерезидената 82.012, са учешћем од око 0,69%.

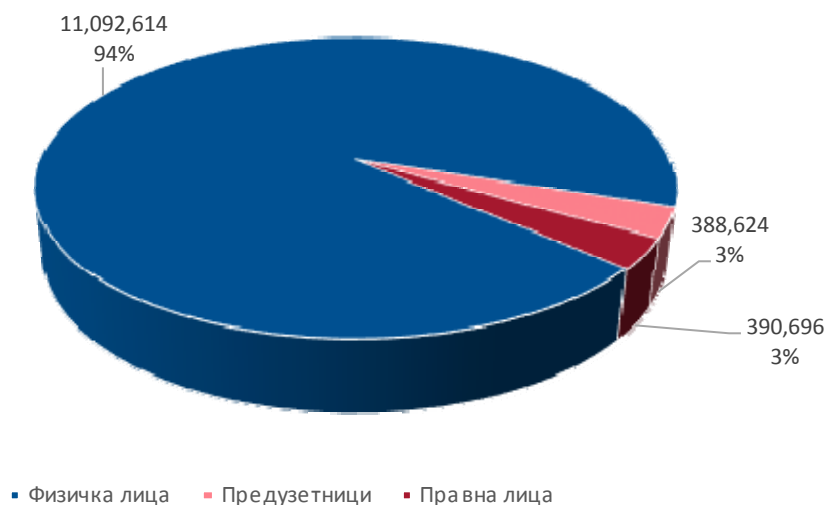
На основу података добијених из Упитника, структура странака по резидентности и по правној форми организовања правних лица резидената, као и структура нерезидената са аспекта ризичности земље у банкарском сектору, приказана је у графиконима 1–6.

Графикон 1. Структура странака по резидентности на дан 31. марта 2019.

Од укупног броја резидената, и даље је највеће учешће физичких лица (94%), док појединачна учешћа домаћих правних лица и предузетника износе по 3% (Графикон 2).

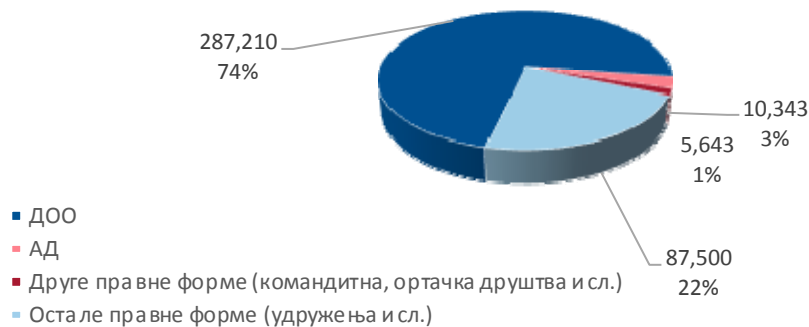
Графикон 2. Структура странака резидената на дан 31. марта 2019.

Посматрано у односу на последњи анализирани период, структура странака резидената остала је готово непромењена, са учешћем физичких лица око 93,44%, предузетника око 3,27%, а правних лица око 3,29%.

Структура правних лица резидената по правној форми организовања приказана је на Графикону 3.

Графикон 3. Структура правних лица резидената по правној форми организовања на дан 31. марта 2019.

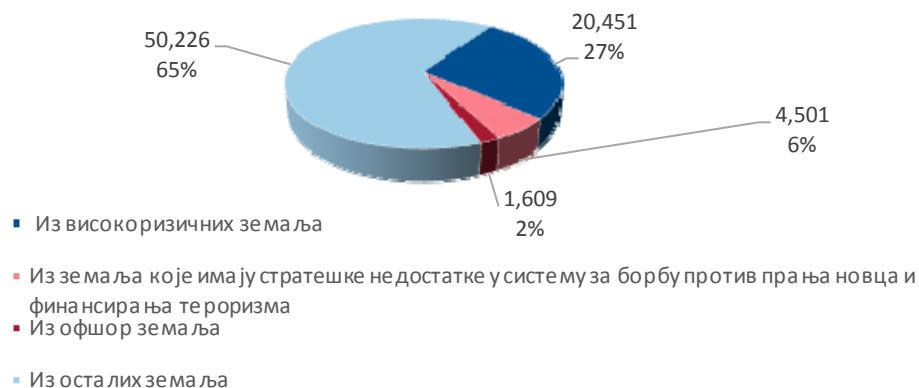
Учешће ДОО у укупном броју правних лица највеће је и износи 73,51%, док учешћа АД, других правних форми (попут командитних и ортачких друштава) и осталих правних форми (попут удружења и сл.) износе 2,65%, 1,44% и 22,40%, респективно.

Графикон 4. Структура странака нерезидената на дан 31. марта 2019.

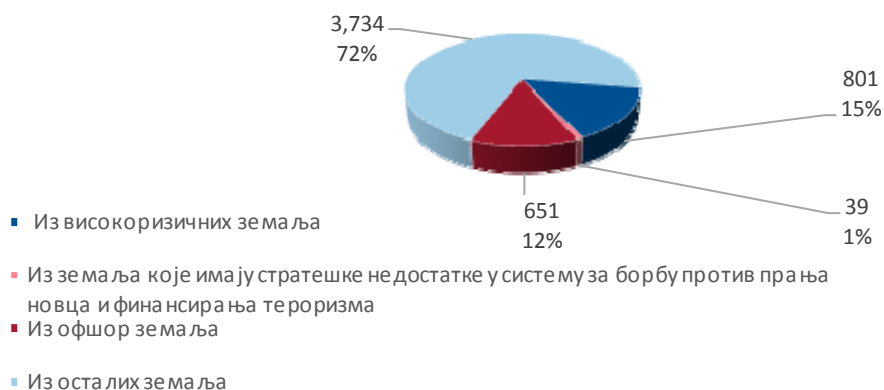
Укупан број странака нерезидената у анализираном периоду износио је 82.012, што у односу на последњи анализирани период (стање на дан 31. децембра 2018. године) представља смањење за 3.976, при чему се број странака нерезидената физичких лица смањило за 4.006, док се број правних лица нерезидената повећао за 30.

Графикон 5. Структура странака нерезидената са аспекта ризичности земље на дан 31. марта 2019.

Удео физичких лица из високоризичних земаља у укупном броју нерезидената физичких лица износи 26,63%, док је 5,86% из земаља које имају стратешке недостатке у систему за борбу против прања новца и финансирања тероризма. Поред наведеног, 2,10% удела односи се на нерезиденте физичка лица из офшор земаља, док преовлађујуће учешће од 65,4% имају физичка лица из осталих земаља које немају висок или повишен ниво ризика од прања новца и финансирања тероризма.

Графикон 6. Структура странака правних лица нерезидената са аспекта ризичности земље на дан 31. марта 2019.

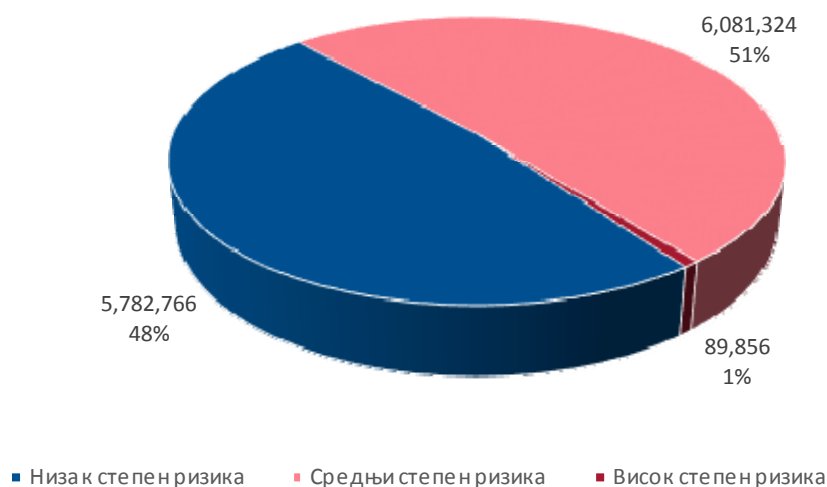
Као и код физичких лица нерезидената, највећи удео у структури правних лица нерезидената имају правна лица из осталих земаља (71,46%), затим следе правна лица нерезиденти из високоризичних земаља (15,33%), правна лица из офшор земаља (12,45%) и лица из земаља које имају стратешке недостатке у систему за борбу против прања новца и финансирања тероризма (0,75%).

IV. Структура странака по процењеном степену ризика

У складу са Законом и Одлуком о смерницама за процену ризика од прања новца и финансирања тероризма, коју је донела Народна банка Србије, све банке су имале обавезу да израде анализу ризика за сваку групу или врсту странке, пословног односа, односно услуге које обвезник пружа у оквиру своје делатности, односно трансакције, узимајући притом у обзир и резултате Националне процене ризика од прања новца.

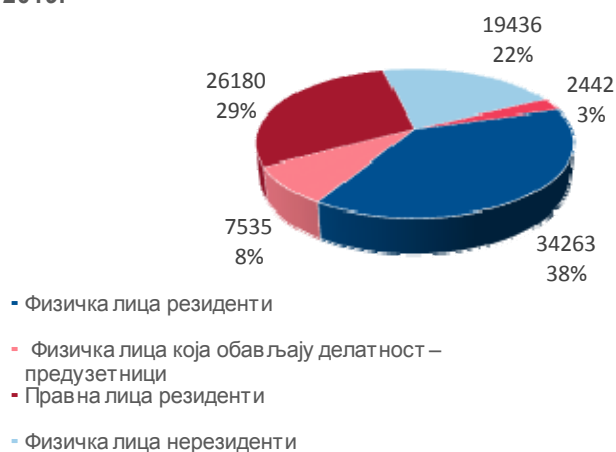
У зависности од резултата извршене анализе, банке су своје странке класификовале у следеће категорије ризика: низак, средњи и висок (Графикон 7).

Графикон 7. Структура странака према степену ризика на дан 31. марта 2019.

Када је реч о структури странака високог ризика, највеће учешће имају физичка лица – око 38%, друго место заузимају правна лица резиденти – 29%, затим следе физичка лица нерезиденти – око 22%, предузетници – 8%, и на крају правна лица нерезиденти – око 3%, што је приказано у Графикону 8.

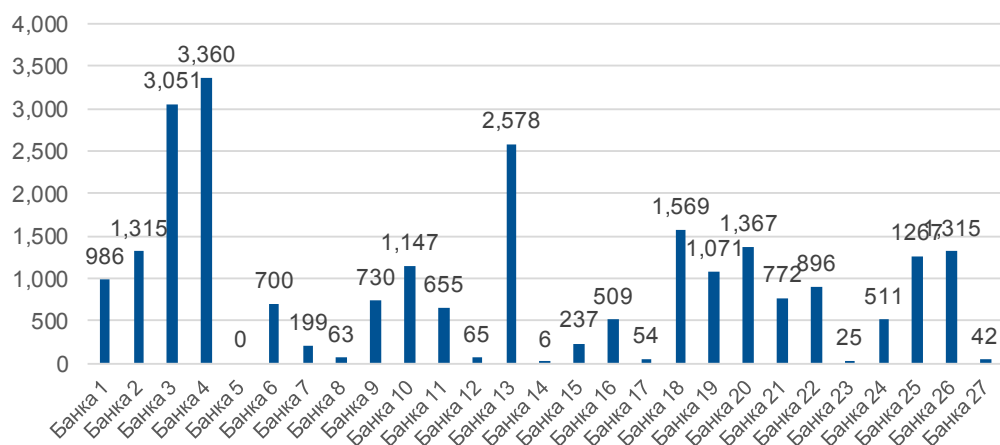
Графикон 8. Структура странака високог ризика на дан 31. марта 2019.

Будући да је један од критеријума по којима се странке сврставају у високоризичне и број странака по банкама за које су Управи достављени подаци у претходне три године, у наставку је дат његов преглед, у Графикону 9.

Анализом је утврђено да највећи број странака за које су по захтеву Управе достављени подаци у последње три године имају банке с највећим бројем странака у банкарском сектору.

Графикон 9. Преглед броја странака по банкама за које су Управи достављени подаци у последње три године

V. Структура странака по примењеним радњама и мерама познавања и праћења странке

Сагласно Закону, банке су дужне да примењују опште, поједностављене или појачане радње и мере познавања и праћења странке. У периоду 1. јануар – 31. март 2019, на 83,37% странака у банкарском сектору примењене су опште радње и мере, на 15,76% странака примењене су поједностављене радње и мере, док су на 0,86% странака примењене појачане радње и мере познавања и праћења странке (Графикон 10).

Графикон 10. Структура странака према примењеним радњама и мерама на дан 31. марта 2019.

- Поједностављене радње и мере праћења странке
- Опште радње и мере праћења странке
- Појачане радње и мере праћења странке

Упоредни преглед структуре броја странака по процењеним степенима ризичности и примењеним радњама и мерама на дан 31. марта 2019. приказан је у Табели 1.

Табела 1. Структура странака у банкарском сектору према степену ризика и примењеним радњама и мерама

Степен ризика	Број странака	Учешће	Примењене мере	Број странака	Учешће
Низак	5,782,766	48.38%	Поједностављене	1,884,575	15.77%
Средњи	6,081,324	50.87%	Опште	9,966,214	83.37%
Висок	89,856	0.75%	Појачане	103,157	0.86%
	11,953,946	100%		11,953,946	100%

На основу анализе података из Упитника, закључује се да банке не примењују поједностављене радње и мере на све странке које су класификоване у низак ризик, већ на 32,59% странака ниског ризика, док се на остале странке ниског ризика највећим делом примењују опште радње и мере. Појачане радње и мере банке примењују на све странке класификоване у висок ризик, али и на 13.301 странку сврстану у средњи или низак степен ризика.

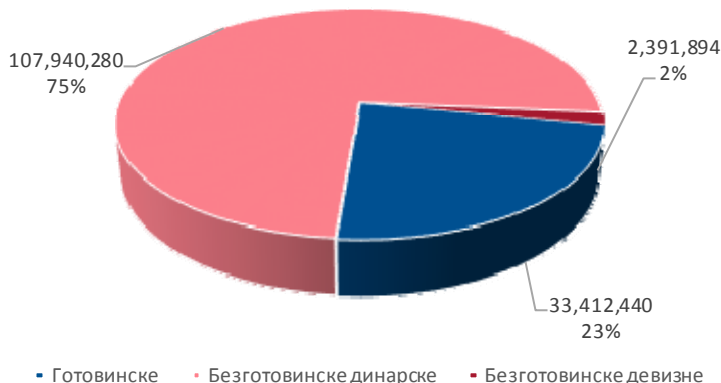
На питање постављено у Упитнику о томе у колико случајева је прекинут пословни однос услед немогућности спровођења радњи и мера познавања и праћења странке, 13 банака је одговорило да су у периоду 1. јануар – 31. март 2019. прекинути односи са 36.550 странака. У том периоду, 15 банака је у 8.247 случајева одбило понуду да успостави пословни однос и/или да изврши трансакцију због немогућности извршења радњи и мера познавања и праћења странке, од чега се 8.156 односи на једну банку.

VI. Подаци о трансакцијама и производима

У периоду 1. јануар – 31. март 2019. банке су извршиле укупно 143.744.614 трансакција.

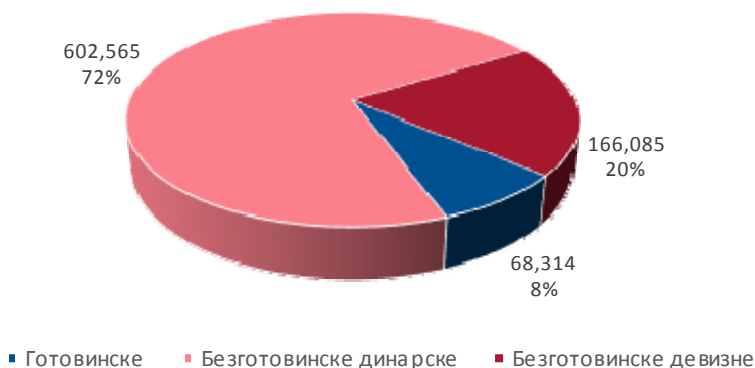
Структура учешћа извршених готовинских и безготовинских (динарских и девизних) трансакција у банкарском сектору у наведеном периоду дата је у Графикону 11.

Графикон 11. Структура учешћа извршених готовинских и безготовинских (динарских и девизних) трансакција у банкарском сектору у периоду 1. јануар – 31. марта 2019. године

Највеће учешће у укупном броју извршених трансакција у целокупном банкарском сектору имају безготовинске трансакције извршене у динарима – око 75%. На другом месту, са учешћем од око 23,24%, налазе се готовинске трансакције, док је безготовинских девизних трансакција било око 1,76%. У истом периоду извршена је 836.964 безготовинска и готовинска трансакција у износу од 15.000 евра и више у динарској противвредности обрачунато по средњем курсу Народне банке Србије, где, такође, највеће учешће имају безготовинске трансакције извршене у динарима – скоро 72%.

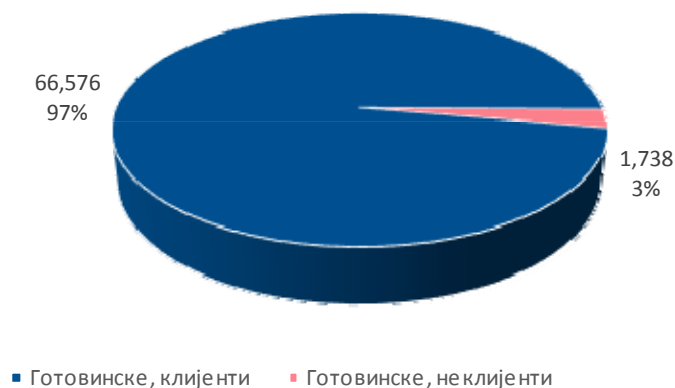
Графикон 12. Структура учешћа извршених готовинских и безготовинских трансакција у износу од 15.000 евра или више у динарској противвредности у периоду јануар–март 2019.

У Графикону 13 приказан је упоредни преглед структуре готовинских трансакција у износу од 15.000 евра или више у динарској противвредности обрачунато по средњем курсу Народне банке Србије,

са аспекта да ли су их извршиле странке у банци с којом имају успостављен пословни однос односно то немају, тзв. неклијенти.

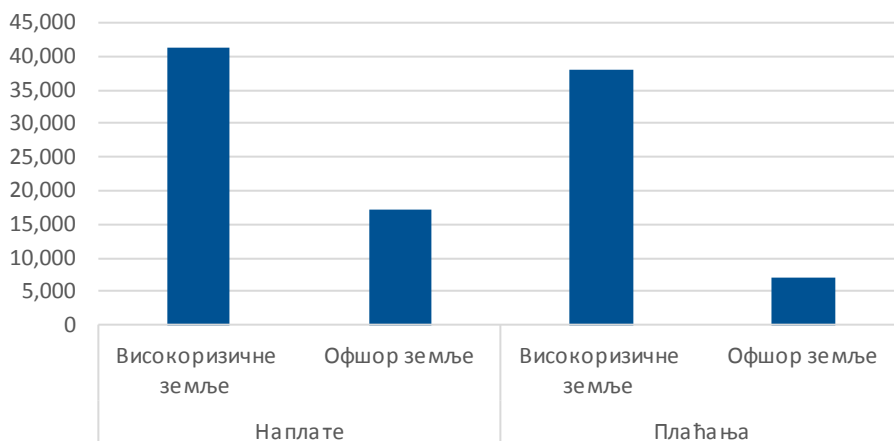
Графикон 13. Структура извршених готовинских трансакција од 15.000 евра, клијенти/неклијенти у периоду јануар–март 2019.

Лица која нису била странке банке у којој су трансакције реализоване извршила су 1.738 трансакција од укупно 68.314 извршених готовинских трансакција у износу од 15.000 евра или више у динарској противвредности обрачунато по средњем курсу Народне банке Србије.

У наставку је дат преглед броја извршених трансакција наплата из високоризичних земаља и офшор географских подручја које су у банкарском сектору извршене у периоду јануар–март 2019. године. У анализираном периоду извршено је 37.836 трансакција ка високоризичним земљама, као и 7.070 трансакција плаћања ка офшор земљама.

Графикон 14. Кретање броја извршених трансакција прилива и плаћања с високоризичним и офшор земљама у периоду јануар–март 2019.

У периоду јануар–март 2019. године, седам банака је у своју пословну понуду увело 31 нови производ.

У анализираном периоду, 13 банака је за мање од десет производа утврдило висок ризик од прања новца и финансирања тероризма, четири банке су то учиниле за 11–30 својих производа, а једна банка за више од 30 производа. Пет банака је за мање од десет својих производа утврдило средњевисок ризик од прања новца и финансирања тероризма, једна банка је то учинила за 11–30 својих производа, а две за више од 30 производа. Шест банака се изјаснило да у понуди немају производе који су оцењени високим или средњевисоким нивоом ризика од прања новца и финансирања тероризма.

Када су у питању електронско и мобилно банкарство, 1.895.183 странке користе електронско, а 1.527.960 странака мобилно банкарство. Према добијеним подацима, 19 од 27 банака одобрило је 8.339 кредита обезбеђених 100% депозитом, укупне вредности 40.951.291 евро.

VII. Поверавање послова који се односе на радње и мере познавања и праћења странке трећем лицу

Могућност да повери поједине радње и мере познавања и праћења странке трећем лицу, у складу са Законом, искористило је седам банака у целокупном банкарском сектору и на тај начин прибавило документацију за 462.861 странку, од чега је податке за 438.457 странака прикупила једна банка.

VIII. Кореспондентски односи

У анализираном периоду, седам банака се изјаснило да нема успостављене лоро кореспондентске односе с банкама и сличним институцијама које имају седиште у страниј држави, док је преосталих 20 банака успоставило укупно 185 лоро кореспондентских односа. Од 27 банака, 26 се изјаснило да нема успостављен лоро кореспондентски однос с банком или другом сличном институцијом са седиштем у страниј држави која се налази на листи држава које имају стратешке недостатке у систему за борбу против прања новца и финансирања тероризма.

Две банке су се изјасниле да су у посматраном периоду затвориле четири лоро рачуна. Разлози ових затварања између осталог су били: рационализација, престанак потребе иностране банке за постојањем рачуна, немогућност да инострана банка у предвиђеном року у потпуности достави целокупну захтевану документацију, и слично.

Ностро кореспондентске односе банке имају са 235 банака, док су се три банке изјасниле да имају успостављене ностро кореспондентске односе с пет банака које имају седиште у иностраној држави која се налази на листи држава које имају стратешке недостатке у систему за борбу против прања новца и финансирања тероризма.

IX. Корпоративно управљање

Посебан софтвер за препознавање сумњивих трансакција и лица, који препознаје трансакције у износу од 15.000 евра и више у динарској противвредности поседује 26 од 27 банака, а код једне банке увођење софтвера је у току. Неке екстерно набављене софтвере, попут *Smaragd*, *Norcom*, *Asseco*, *SEE*, *Aseba AML Tool* и сл., користе 24 банке. Преостале две банке развиле су сопствене, интерне моделе софтвера.

Софтвери препознају више међусобно повезаних трансакција чија укупна вредност износи 15.000 евра или више код свих 26 банака, а код 22 банке ови софтвери омогућавају класификацију странака по степену ризика. На питање да ли софтвер омогућава филтрирање странака и трансакција по ембарго и тзв. „црним листама” (листе Савета безбедности Уједињених нација, листе ЕУ и листе *OFAC* и сл.), свих 27 банака потврдно се изјаснило.

Банке су се изјасниле и о томе које су показатеље с листе за препознавање сумњивих трансакција, као и листе показатеља у вези с финансирањем тероризма, објављене на сајту Управе, укључиле у тај софтвер.

Табела 2. Број укључених показатеља у вези с прањем новца

Број показатеља за банке	Број банака
Мање од 10	7
10–19	13
20–29	6
30–37	1

Следећа табела приказује колико је показатеља за препознавање сумњивих трансакција у вези с прањем новца који су објављени на сајту Управе 26 банака увело у свој софтвер.

Табела 3. Број укључених показатеља у вези с финансирањем тероризма

Број показатеља за банке	Број банака
Мање од 5	20
5–10	4
Више од 10	2

У свој софтвер показатеље за препознавање сумњивих трансакција у вези с финансирањем тероризма укључило је 26 банака.

X. Обука запослених

У банкарском сектору, послове који подразумевају директни контакт са странкама непосредно обавља 13.249 запослених, што је 157 запослених мање него у последњем анализираном периоду (стање на дан 31. децембра 2018), при чему релативно учешће запослених који су у директном контакту са странкама у укупном броју запослених износи 58,33%.

Обуку најчешће спроводе овлашћена лица и њихови заменици, обучени руководиоци организационих јединица и запослени у Одељењу за контролу усклађености пословања. У једној банци обуке се обављају директно у контакту са запосленима, у два банкама обуке се врше путем *E-learning*-а, а у преостале 24 банке – на оба наведена начина. Укупно 19 банака изјаснило се да обуку спроводи једном годишње, пет банака то чини два пута годишње, а три банке организују обуке три или више пута у току године. Обуке се углавном спроводе у виду семинара, радионица, саветовања, стручних састанака.

На дан 31. марта 2019. године, 11.631 запослен је успешно завршио обуку. Све банке су се изјасниле и да су своје запослене упознале с последицама непримењивања закона и процедура, као и налазима контрола управљања ризиком од прања новца и финансирања тероризма.

XI. Организациона структура

Посебну организациону јединицу која се искључиво бави спровођењем Закона имају 23 банке, а преостале четири банке те послове извршавају у оквиру других организационих јединица. У 23 банке, у посебним организационим јединицама запослена су 103 лица којима су поверени послови у вези са спречавањем прања новца и финансирања тероризма, укључујући и овлашћено лице и његовог заменика.

На питање да ли је банка доставила Управи податке о личном имену и називу радног места овлашћеног лица и његовог заменика, као и податке о личном имену и називу радног места члана највишег руководства одговорног за примену Закона, све банке су потврдно одговориле.

На питање да ли овлашћено лице и његов заменик који обављају послове спречавања прања новца у складу са Законом, осим послова спровођења Закона свакодневно обављају и друге послове банке, 23

банке су одрично одговориле, док су се четири банке изјасиле да овлашћено лице и његов заменик обављају и друге послове банке.

Флукуација запослених који обављају послове у вези са спречавањем прања новца или су у директном контакту с клијентима у три од 27 банака (11,11%) износила је између 10 и 50%, док је у свим осталим банкама била нижа од 10%.

XII. Достављање интерних извештаја овлашћеном лицу

Запослени у банци који су у директном контакту са странком доставили су овлашћеном лицу 1.833 интерна извештаја у случајевима када су посумњали да у вези са странком или њеном трансакцијом постоји ризик од прања новца, при чему се 1.656 извештаја односи на једну банку. Банке су се изјасиле да је било и 1.754 интерна извештаја које су запослени доставили овлашћеним лицима у вези са сумњом у прање новца, а по којима подаци нису достављени Управи, што значи да је само 4,31% укупног броја достављених извештаја пријављено Управи. У периоду јануар–март 2019. запослени су само један интерни извештај доставили овлашћеним лицима у вези са сумњом у финансирање тероризма, и он није достављен Управи.

XIII. Интерна ревизија и унутрашња контрола

Према достављеним одговорима на Упитник, све банке су унутрашњим актима уредиле систем унутрашњих контрола у банци. Унутрашња контрола примене Закона углавном је у надлежности организационог дела који се бави унутрашњом ревизијом, али и у надлежности других организационих јединица, попут оних које се баве контролом пословања банке, контролом пословања „мреже” или контролом спречавања прања новца и финансирања тероризма.

У последњој години дана интерну ревизију у области спречавања прања новца и финансирања тероризма извршило је 25 банака, а две које то нису учиниле извршиле су ревизију 2015. и 2016. године. У 23 банке ревизијом су утврђени недостаци и дати су рокови за њихово отклањање. Реч је о недостацима у виду: процене *AML* ризика, непотпуне документације, неправилне овере копије личног документа код клијената физичких лица и стварних власника правних лица, идентификације, неадекватна класификација клијената, неадекватна примена *AML* алата, недостаци у вези с поступком утврђивања статуса политичке изложености клијента и стварног власника, а који се огледају у благовремености прикупљања прописаних изјава, те имплементацији системског решења за генерисање изјава, као и регистровању прикупљених података у банчином систему, недостаци у документацији

која прати фазу отварања рачуна, и слично. Од 23 банке које су ревизијом уочиле пропусте, 14 банака их је у задатим роковима отклонило, а за девет банака тај рок није истекао.

У последњој години дана унутрашњу контролу у области спречавања прања новца и финансирања тероризма извршило је 26 банака, а једна која то није учинила последњи пут је извршила контролу у трећем и четвртом тромесечју 2017. године. Унутрашњим контролама 25 банака је идентификовало неправилности и дати су рокови за њихово отклањање. Као најчешћи пропусти јавили су се: технички пропусти, непотпуна документација клијената, неадекватна класификација клијената, неадекватна идентификација клијената и стварног власника, процена *AML* ризика неусклађена с процедурама, недостаци података о пореклу имовине, итд. Утврђене недостатке отклониле су у задатом року 22 од 25 банака, док код три банке ови рокови нису истекли.

У анализираном периоду, четири банке су се изјасниле да воде укупно пет дисциплинских поступака због проблема са интегритетом запослених (због учешћа у превари, крађи, корупцији и сл.), док су се три банке изјасниле да се у четири случаја против банке или запослених у банци воде поступци у вези с прањем новца и финансирањем тероризма.